

Бр. 02–1073/1

22.03.2017 г.

Врз основа на член 20 точка 2 од Законот на Македонската академија на науките и уметностите („Службен весник на РМ“ бр. 13/96), Собранието на Македонската академија на науките и уметностите на седницата одржана на 14 март 2017 година, донесе

ПРОГРАМА

ЗА РАБОТА НА МАКЕДОНСКАТА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ ВО 2017 ГОДИНА

Програмата за работа на Македонската академија на науките и уметностите во 2017 година ја опфаќа основната дејност на оваа институција: реализацијата на научноистражувачките и уметничките проекти, организирањето научни собири и уметнички приредби, издавачката дејност, меѓуакадемиската соработка и соработката со други институции во земјата и во странство.

I. АКТИВНОСТИ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ФУНКЦИИТЕ НА АКАДЕМИЈАТА

Со предвидените активности во Програмата ќе се реализираат и основните функции на Академијата: поттикнување на развој на науките и уметностите; следење на состојбата во науките и уметностите и залагање за нивното унапредување, како и за оспособување и усовршување на научноистражувачките и уметничките кадри; разгледување на состојбата во областа на културното наследство и природното богатство; соработка во утврдувањето на политиката на Република Македонија во науките и уметностите итн.

Академијата ќе организира расправи за следење на состојбите во науките и уметностите во Република Македонија и за остварувањето на „Националната стратегија за развој на културата во Република Македонија за периодот 2012–2017 година“, како и за следење на состојбите во областа на културното наследство и природното богатство.

Прашањата и проблемите на евро-атланскиот интеграциски процес на Република Македонија ќе бидат значаен приоритет во активноста на МАНУ.

Академијата ќе ја интензивира меѓународната соработка со академиите на науките од регионот и пошироко и ќе организира расправи за научната и културната соработка со соседните земји.

Базични јадра во кои ќе се остварува Програмата на МАНУ во 2017 година се одделенијата и истражувачките центри. На седниците на одделенијата ќе се разгледуваат суштинските прашања што произлегуваат од функцијата на Академијата, предлозите за научноистражувачките и уметничките проекти што се финансираат од Фондот за научни и уметнички дејности на МАНУ и од други извори, нивното вреднување и годишните и завршните извештаи за нив.

Одделенијата ќе организираат научни собири, свечени собири, предавања, изложби, концерти и промоции; ќе се грижат за подготвувањето и издавањето на

списанието „Прилози“ и „Манускрипт“, ќе даваат предлози за објавување посебни изданија од научноистражувачките проекти, зборници со реферати од одржаните научни собири, свечени собири и предавања. Одделенијата, исто така, ќе даваат предлози за конкретизирањето на научната соработка со странски академии и други научни и уметнички институции и организации и ќе учествуваат во нивната реализација.

Истражувачките центри ќе работат врз научноистражувачките проекти, ќе организираат специјализирани трибини и работилници, ќе обавуваат едукативна и апликативна дејност и ќе ја следат нивната реализација.

Еден од значајните приоритети на МАНУ во текот на 2017 година ќе биде и јакнењето на советодавната функција на МАНУ, како врвна научна и уметничка институција. МАНУ проактивно ќе ги следи промените и новите тенденции во доменот на советодавната функција на модерните европски национални економии, а во тој контекст и обврските што ќе произлезат од проектот SAPEA - Science Advice for Policy by European Academies, инициран од Европската комисија, со цел да се интензивира соработката на европските академии во рамките на нивната советодавна функција.

Преку публикација на резултатите од нашата научноистражувачка работа, нивна презентација пред пошироката научна и стручна јавност во земјата, пред владините функционери и сл., МАНУ ќе партиципира во креирањето на политиките во областа на науките и уметностите и во вкупниот развој на земјата. Притоа, задржувањето на независноста и самостојноста на МАНУ во извршувањето на советодавната улога е наш врвен принцип и приоритет.

Во текот на 2017 година, Советот за евроинтеграции на МАНУ ќе ја интензивира соработката со Секретаријатот за европски прашања на Владата на Република Македонија, со Институтот за геостратешки истражувања и надворешна политика при Министерството за надворешни работи на Република Македонија и со други владини ресори и тела, со цел Академијата активно да учествува во давањето на сугестии, забелешки и предлози при конципирањето и подигањето на квалитетот на документите од посебно значење за развојот на земјата, а во тие рамки и за евро-атланскиот интеграциски процес. Зајакнувањето на советодавната функција на МАНУ ќе се одвива и преку новопоставената лонгитудинална програмско-истражувачка активност СЕТИ (Science, Education, Technology and Innovations), а во нејзини рамки и на Одборот за наука.

Во пресрет на големиот јубилеј на МАНУ, 50 години од нејзиното основање, во текот на 2017 година ќе започнат активности за достоинствено одбележување на јубилејот – церемонијално и работно. За оваа цел е формиран Организационен одбор со работни групи, за подготовка на изданијата:

1. „50 години Македонска академија на науките и уметностите, 1967–2017“;
2. „Приоритети за идниот развој на Република Македонија“;
3. „Документи (промемории, обраќања и соопштенија на МАНУ)“;

Значајно место при одбележувањето на јубилејот ќе им припадне и на организирање изложби на уметнички дела, на изданија на МАНУ и на архивски документи за МАНУ, на подготовките за снимање на филм за Македонската академија на науките и уметностите, на доделувањето на награди и признанија и сл.

Програмата на Македонската академија на науките и уметностите за 2017 година ќе се дополнува со предлози што ќе ги прифати Претседателството на МАНУ и ќе се реализира во рамките на одобрените буџетски средства и од средствата што ќе се добиваат од други извори.

II. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ

Научноистражувачката и уметничката дејност на Македонската академија на науките и уметностите се реализира од членовите на Академијата преку соодветните одделенија и истражувачките центри.

Во научната програма се вклучени предлозите за 74 научноистражувачки и уметнички проекти, од разни области. Тие се поделени на две категории: проекти започнати во минатите години (59) и новопредложени проекти (15), чија реализација ќе почне во 2017 година.

Поголемиот дел од проектите ќе се финансираат од наменските буџетски средства на Македонската академија на науките и уметностите, 11 проекти од странски и домашни извори и еден проект од сопствени средства. Три проекти се без финансиска поддршка.

Во рамките на соработката со Српската академија на науките и уметностите ќе продолжи реализацијата на 12 проекти.

A.	Распределба на проектите по одделенијата	Фонд на МАНУ	МАНУ-САНУ	Др. изв.	Вк.
1.	Одделение за лингвистика и литературна наука	8	2		10
2.	Одделение за општествени науки	6		1	7
3.	Одделение за медицински науки	6	4	1	11
4.	Одделение за природно-математички и биотехнички науки	6	4		10
5.	Одделение за технички науки	5	2		7
6.	Одделение за уметност	10			10
	Вкупно А	41	12	2	55
B.	Распределба на проектите по истражувачките центри				
1.	Истражувачки центар за енергетика и одржлив развој			2	2
2.	Истражувачки центар за генетско инженерство и биотехнологија	1		3	4
3.	Лексикографски центар	2			2
4.	Центар за стратемиски истражувања	2			2
5.	Истражувачки центар за ареална лингвистика	2			2
6.	Истражувачки центар за културно наследство	2		2	4
7.	Истражувачки центар за компјутерски науки и информатички технологии			3	3
8.	Истражувачки центар за животна средина и материјали				
	Вкупно Б	9	/	10	19
	Вкупно А + Б	50	12	12	74

II.1. ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД
НА ПРОЕКТИТЕ ШТО ЌЕ СЕ РЕАЛИЗИРААТ СО ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА
ОД ФОНДОТ ЗА НАУЧНИ И УМЕТНИЧКИ ДЕЈНОСТИ НА МАНУ
ВО 2017 ГОДИНА

1. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ЛИНГВИСТИКА И ЛИТЕРАТУРНА НАУКА			
Бр.	Нучноистражувачки проекти	Раководител	Времетраење
1.	Критичко издание на целокупните дела на Блаже Конески	акад. Милан Ѓурчинов	2017–2019
2.	Столбовите на античката мудрост	акад. Витомир Митевски	2017–2019
3.	Словенските ракописи од Македонија во странски ракописни збирки (X–XIX век). Книга втора. Палеографски албум	акад. Ѓорѓи Поп-Атанасов	2016–2018
4.	Собрани дела на Крсте Петков Мисирков	акад. Блаже Ристовски	2016–2018
5.	Поимник на современата книжевна теорија	акад. Катица Ќулавкова	2017–2019
6.	Граматички опис на македонскиот стандарден јазик	акад. Зузана Тополињска	2017–2019
7.	Развојниот пат на македонскиот вербален систем (во балкански контекст)	доп. член Марјан Марковиќ	2016–2018
8.	Континуитетот и дисконтинуитетот како истражувачки проблем (Со Институтот за славистика при ПАН) (без финансиска поддршка)	акад. Витомир Митевски	2016–2018
2. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ОПШТЕСТВЕНИ НАУКИ			
1.	Технолошките промени, економскиот раст и пазарот на труд	акад. Гоце Петрески	2016–2018
2.	Структурни карактеристики и можни насоки за развој на македонската индустрија (без финансиска поддршка)	акад. Гоце Петрески	2016–2017
3.	Одржливоста на пензискиот систем во Република Македонија – предизвици и решенија	акад. Абдулменаф Беџети	2017–2018
4.	Македонија од Букурешкиот конгрес 1913 до решението на Првото заседание на АСНОМ за создавање на федерална македонска држава во август 1944	акад. Иван Катарџиев	2016–2018
5.	Македонските градови 1800-1878: економско-социјални истражувања	доп. член Драги Ѓоргиев	2016–2018
6.	Регионалниот развој како предуслов за интегрирање на Република Македонија во Европската унија	доп. член Изет Зекири	2017
3. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ			
1.	Тромбофилични состојби кај хроничните црнодробни болести	акад. Владимир Серафимоски	2017–2019
2.	Фактичка состојба и стратегија за развој на трансплантација на бубрези во Република Македонија	акад. Живко Попов	2016–2017

3.	Развој на мобилна апликација за самостоен ментален тренинг и стимулација	акад. Нада Поп-Јорданова	2016–2018
4.	Менаџмент на конгенитална атрезија на увото	акад. Илија Филипче	2016–2017
5.	Акутен коронарен синдром во Република Македонија	доп. член Сашко Кедев	2016–2018
6.	Генетски фактори одговорни за развој на колоректалниот карцином	доп. член Александар Димовски	2016–2018
4. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ И БИОТЕХНИЧКИ НАУКИ			
1.	Тополошко-геометриски и алгебарско-комбинаторни проблеми со примени	акад. Дончо Димовски	2016–2018
2.	Изучување на природни цврсти супстанци	акад. Глигор Јовановски	2016–2018
3.	Експериментални и теориски испитувања на прости и двојни соли, комплекси и полимери	акад. Бојан Шоптрајанов	2016–2018
4.	Студија за почвите на Република Македонија со изработка на педолошка карта во размер 1 : 200.000 и толкувач	акад. Ѓорѓи Филипovski	2015–2017
5.	Студија за почвите на дел од Источна Македонија (без финансиска поддршка)	акад. Ѓорѓи Филипovski	2015–2017
6.	Флората на Република Македонија	акад. Владо Матовски	2015–2017
5. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ТЕХНИЧКИ НАУКИ			
1.	Корекција на факторот на моќност и европските стандарди	акад. Алајдин Абаз	2016–2018
2.	Електромагнетно моделирање на преодни појави во комплексни системи	акад. Леонид Грчев	2016–2018
3.	Развој на методи за стратешки планирања во енергетскиот сектор	акад. Глигор Каневче	2015–2017
4.	Учење на графички модели и мрежни структури	акад. Љупчо Коцарев	2017–2019
5.	Квантна теорија на атомските и молекуларните процеси во термонуклеарни фузиони плазми	акад. Ратко Јанев	2015–2017
6. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА УМЕТНОСТ			
Уметнички проекти		Автор	Времетраење
1.	Нова книга поезија и продолжение на <i>Животопис</i>	акад. Богомил Ѓузел	2016–2017
2.	Записи по сеќавање	акад. Матеја Матовски	2017–2019
3.	Правта на библиотеките (роман)	акад. Митко Маџунков	2017
4.	Епилептико (роман)	акад. Божин Павловски	2017–2019
5.	Непресушниот тек на водите (трилогија) – III дел	акад. Радован Павловски	2015–2017
6.	Феноменот на јаничаризмот во македонската и во балканските книжевности (српската, романската, бугарската, албанската, босанската и грчката)	акад. Луан Старова	2016–2018
7.	Од современата македонска книжевност	акад. Влада Урошевиќ	2017–2019

8.	Четири елементи	акад. Газанфер Бајрам	2016–2018
9.	Слободни форми (мал формат)	акад. Боро Митриќески	2013–2016 2017
10.	Експериментални акварели	акад. Васко Ташковски	2017
1. ИСТРАЖУВАЧКИ ЦЕНТАР ЗА ГЕНЕТСКО ИНЖЕНЕРСТВО И БИОТЕХНОЛОГИЈА „ГЕОРГИ Д. ЕФРЕМОВ”			
1.	Откривање на уринарни биомаркери за урогенитални канцери со користење на 2-D DIGE/MS and LC-MS протеомските технологии	акад. Момир Поленаквиќ	2015–2017
2. ЛЕКСИКОГРАФСКИ ЦЕНТАР			
1.	Македонска научна и стручна терминологија	акад. Витомир Митевски	2017–2019
2.	Историја на културата на почвата на Македонија	акад. Георги Старделов	2015–2017
3. ЦЕНТАР ЗА СТРАТЕГИСКИ ИСТРАЖУВАЊА			
1.	Хармонизација на правниот систем на Република Македонија со правото на Европската унија (правна држава, владеење на правото и човекови слободи и права)	акад. Владо Камбовски	2017–2019
2.	Иновациите во бизнис секторот на Република Македонија и нивните импликации врз перформансите на претпријатијата	акад. Таќи Фити	2017–2019
4. ИСТРАЖУВАЧКИ ЦЕНТАР ЗА АРЕАЛНА ЛИНГВИСТИКА „БОЖИДАР ВИДОЕСКИ”			
1.	Меѓународни лингвистички атласи	доп. член Марјан Марковиќ	2017–2019
2.	Местото на македонскиот јазик во словенскиот и балканскиот јазичен свет	акад. Зузана Тополињска	2016–2018
5. ИСТРАЖУВАЧКИ ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО			
1.	Живописот на Св. Богородица (Св. Климент) и уметноста на Охридската архиепископија во XIII–XIV век	акад. Цветан Грозданов	2016–2018
2.	Верувањата преку сликата во камен во античко време во Македонија - корпус на споменици	акад. Вера Битракова Грозданова	2017–2019

II.2. ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД
НА ПРОЕКТИТЕ ШТО ЌЕ СЕ РЕАЛИЗИРААТ ВО РАМКИТЕ
НА МЕЃУНАРОДНАТА ПРОЕКТНА СОРАБОТКАТА СО
СРПСКАТА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ ВО 2017 ГОДИНА

1. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ЛИНГВИСТИКА И ЛИТЕРАТУРНА НАУКА

	Научноистражувачки проекти	Носител од српска страна	Носител од македонска страна	Времетраење
1.	Меѓусебни македонско – српски книжевни врски од 19. и 20. век	Одделение за јазик и книжевност раководител: проф. д-р Александар Јерков	Одделение за лингвистика и литературна наука раководител: академик Милан Ѓурчинов	2016–2017
2.	Јазикот као запис на културата во етнолошката и лингвистичка анализа на релација Србија и Македонија	Одделение за јазик и книжевност, Одбор за српски јазик и компаративна книжевност со други јазици и книжевности раководител: д-р Драгана Радојичиќ	Одделение за лингвистика и литературна наука раководител: доп. член Марјан Марковиќ	2016–2017

2. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ

1.	Етиопатогенетски истражувања на ендемската нефропатија	Одделение за медицински науки раководител: академик Јован Хаџи Ѓокиќ	Одделение за медицински науки раководител: академик Момир Поленаковиќ	2016–2017
2.	Невронаука	Одделение за медицински науки раководител: академик Љубиша Ракиќ	Одделение за медицински науки раководител: академик Нада Поп-Јорданова	2016–2017
3.	Атеро-тромбоза на коронарните артерии и стентување на нивните рачви	Одделение за медицински науки раководител: академик Владимир Кањух	Одделение за медицински науки раководител: доп. член Сашко Кедев	2016–2017
4.	Истражување на генетиката на наследните форми на колоректалниот карцином	Одделение за медицински науки раководител: академик Зоран Кривокапиќ	Одделение за медицински науки раководител: академик Владимир Серафимоски	2016–2017

3. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ И БИОТЕХНИЧКИ НАУКИ

1.	Алгебарски и комбинаторни структури со примени	Одделение за математика, физика и гео-наука раководител: академик Драгош Цветковиќ	Одделение за природни, математички и биотехнички науки раководител: академик Дончо Димовски	2016–2017
----	--	---	--	-----------

2.	Микролокална анализа со примени	Одделение за математика, физика и гео-наука раководител: академик Стеван Пилиповиќ	Одделение за природни, математички и биотехнички науки раководител: академик Дончо Димовски координатор: проф. д-р Бојан Пранговски, ПМФ	2016–2017
3.	Геодинамика на источниот обрач на Вардарската зона	Одделение за математика, физика и гео-наука раководител: доп. член Владица Цветковиќ	Одделение за природни, математички и биотехнички науки раководител: академик Глигор Јовановски	2016–2017
4.	Ендемична флора на Балканскиот Полуостров во Србија и во Македонија – распространување, разновидност, екологија и фитогеографска положба	Одделение за хемиски и биолошки науки раководител: академик Владимир Стевановиќ	Одделение за природни, математички и биотехнички науки раководител: академик Владо Матевски	2016–2017

4. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ТЕХНИЧКИ НАУКИ

1.	Пресеци на судирните процеси на лесните атомски и молекуларни честички кај фузионите гранично-диверторски плазми	Одделение за технички науки раководител: академик Зоран Петровиќ	Одделение за технички науки раководител: академик Ратко Јанев	2016–2017
2.	Мултидисциплинарен пристап на напредни техники за специјализирани М2М инфраструктури	Одделение за технички науки раководител: академик Дејан Поповиќ	Одделение за технички науки раководител: академик Љупчо Коцарев	2016–2017

		Каранфилска	2010–2018
--	--	-------------	-----------

3. ИСТРАЖУВАЧКИ ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

1.	Скулптурата и декоративната пластика во античко време во Македонија	акад. Вера Битракова Грозданова д-р Александра Николовска	Министерство за култура на РМ 2016–2017
2.	Истражувачки и превентивно-заштитни работи на фрескоживописот во црквата Св. Ѓорѓи (Кнежински манастир)	акад. Цветан Грозданов и д-р Сашо Цветковски	Министерство за култура на РМ 2017

4. ИСТРАЖУВАЧКИ ЦЕНТАР ЗА КОМПЈУТЕРСКИ НАУКИ И ИНФОРМАТИЧКИ ТЕХНОЛОГИИ

1.	Enhancing Research Careers and Mobility in Macedonia (H2020) Зајакнување на можностите за истражувачки кариери и мобилност во Македонија	акад. Љупчо Коцарев	Science with and for Society (H2020) Европска Унија 2017
2.	<i>Zufaellige Suchprozesse, Levyfluege und Random walks auf komplexen Netzwerken</i> Случајни процеси за пребарување, Левијеви летови, и случајни прошетки кај комплексни мрежи	акад. Љупчо Коцарев	DFG, Германија 2016–2018
3.	<i>Inovative cooperation initiatives in cross border region</i> Иницијативи за иновативна соработка во пограничен регион	акад. Љупчо Коцарев	IPA II Европска Унија 2016–2017

II.5. НАУЧНИ СОБИРИ И ДРУГИ ЈАВНИ ПРИРЕДБИ

а) *Одбележување* на 50 години од формирањето на Македонската академија на науките и уметностите (10 октомври 2017):

Во пресрет на големиот јубилеј на МАНУ, 50 години од нејзиното основање, во текот на 2017 година ќе започнат активности за достоинствено одбележување на јубилејот – церемонијално и работно. За оваа цел е формиран Организационен одбор со работни групи, за подготовка на:

1. Свечена академија по повод 50 години од основањето на МАНУ.
2. Меѓународен научен собир: „Соработката на академиите во заштитата на недвижното културно наследство“
3. Изложба на изданија на МАНУ и на архивски документи за МАНУ.
4. Изложба – Избор на дела од уметници-академици „Омаж“.
5. Подготовка на филм за Македонската академија на науките и уметностите.
6. Доделување на награди и признанија.

б) Научни и свечени собири:

1. Свечен собир по повод одбележувањето на денот на Европа „Процесот на евроатлански интеграции на Република Македонија: состојби и перспективи“ (МАНУ, 9 мај 2017 година).

2. Научна конференција во организација на МАНУ и Научното друштво „Лајбниц“ од Берлин „Западна/Средна Европа и Балканот во духовно-културниот дијалог 1900–1939“ (Берлин, 20–23 септември 2017).

3. Одбележување на меѓународниот ден на толеранцијата со научна конференција (МАНУ, 16 ноември 2017).

4. X. Македонско-украинска научна конференција: „Значењето и улогата на јазикот и литературата во преродбенскиот процес во Украина и во Македонија“ и „Лимитираните природни ресурси и глобалните потреби. Најнови сознанија на науката за состојбите во Украина и во Република Македонија“ (Скопје).

5. Руско-македонска научна конференција (Москва).

в) НАУЧНА И УМЕТНИЧКА ВИЗИТА 2017, промоции, презентации на проекти, изложби, работилници и сл. (Охрид, куќата на Уранија):

1. Охридска школа на природно право: „Демократија и владеење на правото“, ЦСИ и Амбасада на САД во Република Македонија (19–25 јуни 2017).
2. Летна музичка работилница, Факултет за музичка уметност, Скопје, јуни-јули 2017.
3. Лингвистичка работилница на ИЦАЈ, јули 2017 година.
4. Охридска школа на природно право: „Говор на омраза, криминал од омраза и други современи облици на криминалитет“, ЦСИ и ОБСЕ – мисија во Скопје (17–23 септември 2017)

1. Одделение за лингвистика и литературна наука

а) Научни и свечени собири:

1. Научна конференција „Библијата и книжевноста“, во организација на МАНУ и Балканскиот институт за вера и култура, 20-21 април 2017 (предлагач: акад. Катица Ќулавкова).

2. Научен собир во рамките на билатералниот проект „Меѓусебни македонско-српски книжевни врски“, во Белград (предлагач: акад. Милан Ѓурчинов).

3. Завршна дебата во рамките на билатералниот проект со САНУ во Скопје (предлагач: акад. Милан Ѓурчинов)

4. Свечен собир посветен на Ацо Караманов, по повод 90 години од неговото раѓање (предлагач: акад. Милан Ѓурчинов).

5. Научна трибина во рамките на проектот „Македонската научна и стручна терминологија“ – „Терминологија по философија“ (предлагач: акад. Витомир Митевски).

6. Свечен собир по повод 100 години од формирањето на Македонскиот револуционерен комитет во Санкт-Петербург на чело со Димитрија Чупоски (1917–1924), 8 јуни 2017 (предлагач: акад. Блаже Ристовски).

б) Предавања:

1. Предавање на Надежда Чечиновиќ (предлагач: акад. Катица Ќулавкова).

2. Предавање на проф. д-р Снежана Бановиќ, Загреб (предлагач: акад. Катица Ќулавкова).

в) Презентација на научни трудови:

1. „Критичко издание на целокупните дела на Блаже Конески“, V и VI том, акад. Милан Ѓурчинов.

2. Витомир Митевски „Сенката на Крале Марко“.

3. Промоција на IV том (Проза) од собраните целокупни дела на Блаже Конески (акад. Милан Ѓурчинов и акад. Катица Ќулавкова).

4. Ѓорѓи Поп-Атанасов, „Словенски ракописи од Македонија во странски ракописни збирки (X–XIX век)“, книга I, каталог.

г) Изложби:

1. Изложба на ретки и стари книги од легатот на акад. Харалампие Поленаковиќ.

2. Промовирање на читателско катче посветено на основоположниците на МАНУ (во Периодика во МАНУ).

2. Одделение за општествени науки

а) Научни и свечени собири:

1. *Филозофија на и во образованието. Филозофски дијалог Исидор-Зайад*, октомври 2017. (предлагач: акад. Владо Камбовски).

б) Предавања:

1. Оливер Шмит, професор на Институтот за проучување на Југоисточна Европа при Универзитетот во Виена и член на Австриската академија на науките: „Политичката дијаспора во Виена во 20-тите години на XX век: Виена како центар на македонските, албанските и хрватските национални активности“, 28 април 2017.

2. Иван Катарциев: „Културната автономија на Пиринска Македонија, 1946–1989 година“.

3. Екмеледин Ихсаноглу, член на МАНУ надвор од работниот состав, предавање и промоција на изданието „Историја на Османлиската држава и цивилизација“ (предлог на доп. член Драги Ѓоргиев).

в) Презентација на научни трудови:

1. Таки Фити и соработници, „Макроекономските ефекти на фискалната политика во Република Македонија“, мај 2017.

2. Гоце Петрески „Економски циклуси“.

3. Гоце Петрески и соработници, „Патеките на транзиција: инвестициите, растот и економската соработка. Компаративна емпириска анализа на економската соработка меѓу Република Македонија и Република Бугарија“.

4. Драги Ѓоргиев „Процеси на модернизација на Балканот, крај на 19 и почеток на 20 век“.

3. Одделение за медицински науки

а) Свечен собир и промоција:

1. Свечен собир по повод 70 години од раѓањето на акад. Нада Поп Јорданова и промоција на „Избрани дела“, I-IV и книгата „Музика и емоции“ (23 март 2017).

б) Промоција:

1. Илија Филипче „Хирургија на отоспонгиозата“.

в) Научни собири:

1. Конгрес на уролози на Македонија со меѓународно учество (МАНУ, април 2017).

4. Одделение за природно-математички и биотехнички науки

а) Свечен собир и промоција:

1. Свечен собир по повод 80 години од раѓањето на акад. Бојан Шоптрајанов и промоција на посебен број на „Прилози“ и „Собрани трудови“ од акад. Бојан Шоптрајанов.

б) Предавање:

1. Предавање на д-р Седрик Вилани, директор на Институтот *Анри Поенкаре* при Универзитетот *Пјер и Марија Кири*, Франција (7 април 2017).

2. Предавање на проф. Мимоза Ристова.

5. Одделение за уметност

а) Изложби:

1. Изложба на Омер Калешки, април 2017.
2. Изложба на Благој Чушков, вајар.
3. Самостојна изложба по повод 90 години од раѓањето на акад. Боро Митриќески, мај 2017.
4. Изложба „Акварели“, по повод 80 години од раѓањето на акад. Васко Ташковски, септември 2017.
5. Одбележување 90 години од раѓањето на акад. Димитар Кондовски.
6. Одбележување 100 години од раѓањето на Борка Лазески (во соработка со Националната галерија на Македонија).

б) Промоции:

1. Митко Маџунков „Избрани дела“.
2. Свездите на светската книжевност (акад. Митко Маџунков).
3. Богомил Ѓузел „Избрани дела“, во седум тома, промотор: акад. Влада Урошевиќ.

в) Предавање:

1. За творењето на акад. Божин Павловски во прекуокеанските земји.

1. Истражувачки центар за енергетика и одржлив развој

а) Аплицирање за проекти:

1. HORIZON 2020 и други европски програми: теми – енергија, климатски промени, меѓународна соработка (по покана од странски партнери)

2. Истражувачки центар за генетско инженерство и биотехнологија „Георги Д. Ефремов“

а) Конференции:

1. Шеста конференција на ретките болести во Југоисточна Европа, ноември 2017 (ИЦГИБ)
2. Научна конференција „Дострели во молекуларната биологија“, декември 2017 (ИЦГИБ).

б) Тековни активности:

1. Стручна активност преку вршење на специфични лабораториски анализи за потребите на здравствените институции, судската медицина и криминалистиката и др. јавни и приватни институции во Република Македонија и други земји.
2. Едукација на домашен и странски научен кадар.

в) Апликации:

1. Продолжување соработката со ФЗО и други институции, со барање на зголемен буџет од ФЗО и воведување на нови анализи.

2. Барање за намалување на режиските трошоци за МАНУ и измена и олеснување на постапките за јавни набавки.

3. Во 2017 година продолжува соработка со Институтот за акредитација на РМ, со цел остварување на основните побарувања на Стандардот ИСО 17025.

3. Лексикографски центар

1. Ќе продолжи работата врз научноистражувачките проекти „Македонска научна и стручна терминологија“ и „Историја на културата на почвата на Македонија“.

2. Ќе се подготвуваат материјали за списанието за книжевност и уметност „МАНУскрипт“, периодично издание на Одделението за уметност.

3. Во рамките на проектот „Македонска научна и стручна терминологија“ се планира да се промовираат два терминолошки речници:

- Александар Димовски „Терминолошки речник од областа на генетиката“.
- Јован Таковски „Терминолошки речник од областа на теологијата“.

4. Центар за стратегиски истражувања

а) *Организирање на научни дебати:*

1. „Кодификација на граѓанското право“, во соработка со проф. д-р Галев.

2. „Слобода на медиумите – регулација и саморегулација“.

3. „Миграциите и демографските промени на населението во Република Македонија“, во соработка со Правниот факултет „Јустинијан Први“ од Скопје, Економскиот факултет – Скопје и Економскиот институт при УКИМ.

4. „Фискалната одржливост на Република Македонија“ - воведничар, акад. Абдулменаф Беџети.

5. „Регулаторна гилјотина и дерегулација: како понатаму?“, во соработка со Сојузот на стопански комори на Македонија.

6. „Политичките партии и нивната улога во уставниот и политичкиот систем“, во соработка со Правниот факултет „Јустинијан Први“ од Скопје (Политички студии) и Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања.

7. „Проблемите на номиналната и реалната конвергенција во процесот на интеграција во ЕУ - случајот на Македонија и Бугарија“, во соработка со Институтот за економски истражувања на БАН (се планира да се одржи во Македонија или во Бугарија). Воведничари: акад. Таки Фити, проф. д-р Митко Димитров и акад. Гоце Петрески.

8. „Транзиција, мултикултурализам, идентитет“.

9. „Ефикасност на судството“.

10. „Медијација, посредување и други алтернативи на судските постапки“.

б) *Испиражување можности за покренување на нови научноистражувачки проекти кои би се финансирале со средства надвор од МАНУ*

Во 2017 година ќе продолжат напорите за изнајдување можности за покренување нови научноистражувачки проекти кои би се финансирале со средства од други домашни и странски извори. Фокусот на ангажирање на ЦСИ

во 2017 година ќе биде на мобилизирање средства од ИПА фондовите на ЕУ, од Хоризонт 2020, од меѓународни организации (Светска банка, UNIDO, USAID и сл.) и од соработка врз билатерална основа (посебно со Турција).

в) *Интензивирање на соработката со други научноистражувачки центри од земјата и од странство*

Центарот за стратегиски истражувања активно партиципира во работата на Балканската комуникациска мрежа којашто ги обединува лидерските центри за стратегиски истражувања на балканските земји и со другите центри од Република Турција. Во 2017 година и понатаму ќе се интензивира соработката со Институтот за економски истражувања на БАН и со Институтот за социологија при Романската академија.

Центарот ја продолжува соработката и со другите научноистражувачки центри од земјата: Центарот за истражување на НБРМ, Националниот Центар за развој на иновации и претприемачко учење и Центарот за економски анализи (ЦЕА) од Скопје. Во 2017 година ќе продолжи соработката и со Сојузот на стопански комори на Македонија. Исто така ќе се продлабочи соработката со The European Center for Peace and Development (ECPD).

5. Истражувачки центар за ареална лингвистика „Божидар Видоески“

а) *Научни собири и работилници:*

1. Месечни лингвистички средби на МАНУ – *COLLOQUIA LINGUISTICA*.
2. Лингвистичка работилница на ИЦАЛ во рамките на *Научна и уметничка визија 2017* при МАНУ, во Куќата на Уранија (Охрид), јули 2017 год.
3. Меѓународна конференција *Мултикултурализам и јазичен контакт* (организатор – Институт за научни истражувања „Макс ван дер Штул“ при Универзитетот на Југоисточна Европа и ИЦАЛ како коорганизатор), август 2017.

б) *Предавања:*

1. проф. д-р Ирена Савицка, Институт за славистика, ПАН, Варшава, Полска (20–24 јануари 2017).
2. проф. д-р Јулијан Ренч, Johannes Gutenberg-Universität, Mainz Германија, професор гостин на ФОН, Скопје, на тема: *Clausal complementation in Balkan Turkish between heritage, language contact and linguistic universals* (26 јануари 2017).
3. проф. д-р Кристина Крамер, Универзитет во Торонто, Канада, на тема: *Reimagining the linguistic landscape of Skopje* (Преразгледување на лингвистичкиот пејзаж на Скопје), 30 март 2017 година.
3. проф. д-р Рајна Драгичевиќ, Филолошки факултет, Белград, Србија.

в) *Промоции:*

1. Презентација на дигиталните ресурси и електронското издаваштво на ИЦАЛ (април-мај 2017)
2. Зборник на ИЦАЛ: *Релацијата село <> град на словенската територија денес (лингвистичко-социолошка анализа)*, Материјали од научниот собир по повод одбележувањето на 15 години од смртта на академик Божидар Видоески.

3. Зборник на ИЦАЛ: *Сѡаѡусоѡѡ на модалнаѡа морфема би во македонскоѡѡ јазик и нејзиниѡѡе функционални еквивалентиѡѡ во друѡѡиѡѡе словенски и несловенски јазици*, четврти зборник од серијата *Морфосинѡѡаксички сѡѡудиѡѡи*.

6. Истражувачки центар за културно наследство

1. Одбележување на 250 години од укинувањето на Охридската архиепископија (во соработка со МПЦ – Охридска архиепископија).

2. Изложба и промоција на каталог, од истражувањата на проектот „Уметноста во 19 век – Дебарската и Самоковската школа“, во рамките на меѓународната соработка МАНУ-БАН (ќе се одржи во Скопје и во Софија).

3. Одбележување на 750 години од настанувањето на иконата св. Ѓорѓи во Струга (1267 г.), публикација и Свечена академија (Скопје и Струга, мај 2017).

4. Промоција на публикацијата: Цветан Грозданов, Сашо Цветковски „Сто портрети на св. Климент“, по повод 1100 години од упокојувањето на св. Климент.

7. Истражувачки центар за компјутерски науки и информатички технологии

1. Интердисциплинарни истражувања во научните области кои припаѓаат во делокругот на работата на Центарот.

2. Воспоставување на нови и продлабочување на веќе постоечки соработки со истражувачки институции.

3. Едукација на домашен научен кадар.

4. Учество во изработка на предлог проекти финансирани од програмата Хоризонт 2020 на ЕУ, други програми на ЕУ, и други меѓународни фондови.

5. Одржување редовни семинари, секоја среда од 12–14 часот.

8. Истражувачки центар за животна средина и материјали

1. Ќе се подготвува симпозиумот „Истражувања од областа на животната средина“, ИЦЖСМ.

2. Ќе продолжат истражувањата на соработници на Центрот што се вршат во рамките на програмата за соработка МАНУ-БАН;

3. Ќе продолжи објавувањето на резултатите од овие истражувања во научни списанија во земјата и странство;

4. Центарот и натаму ќе се обидува да добие достап до средства преку меѓународни проекти;

5. Центарот ќе организира научни собири за различни аспекти (научни, социо-економски и други) од областите на животната средина и материјалите;

6. Центарот ќе учествува во активности, организирани од владини и невладини организации, посветени на зачувување на животната средина.

III. ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

а) *Изданија по повод 50 годинишнинаа од основањето на МАНУ:*

1. „50 години МАНУ, 1967–2017“;
2. „Приоритети за идниот развој на Република Македонија“;
3. „Документи (промемории, обраќања и соопштенија на МАНУ)“;
4. „Преглед на изданијата на МАНУ за периодот 2007–2016“.

б) *Зборници на трудови од одржани научни и свечени собири:*

1. Зборник на трудови од свечениот собир и Тркалезната маса по повод одбележувањето илјада години од битката на Беласица и смртта на цар Самуил во организација на Македонската академија на науките и уметностите и Институтот за национална историја, МАНУ, 6 ноември 2014 година .

2. Зборник на трудови од научниот собир по повод одбележување на 70 години од првото заседание на АСНОМ, со наслов „АСНОМ и Македонската држава“ во организација на Македонската академија на науките и уметностите и Институтот за национална историја, МАНУ, 28 ноември 2014 година

3. Зборник на трудови од научниот собир по повод одбележување на 100 години од Првата светска војна, со наслов „Македонија и Македонците во Првата светска војна“, во организација на Македонската академија на науките и уметностите и Институтот за национална историја, 11 декември 2014 година.

4. Зборник на реферати од тематскиот собир по повод Денот на франкофонијата, под наслов: „Новите предизвици на франкофонијата и францускиот јазик во периодот на глобализацијата“, во организација на Францускиот институт и МАНУ (МАНУ, 15 март 2016 година).

5. Зборник на трудови од Конференцијата „Геополитичката и геостратешката положба на Република Македонија во услови на бегалска и мигрантска криза“, 29 март 2016 година.

6. Свечена академија – 1100 години од упокојувањето на св. Климент Охридски (на македонски и на англиски јазик), Охрид, 9 август 2016 година.

7. Зборник на трудови од меѓународен научен собир: „Милениумското зрачење на св. Климент Охридски“, МАНУ, 28–29 октомври 2016.

в) *Посебни изданија:*

1. акад. Иван Аралица, „Шалот на Асмодеј“.

1. Одделение за лингвистика и литературна наука

а) Периодични изданија:

1. „Прилози“, XLII-1 за 2017 година
2. „Прилози“, XLII-2 за 2017 година

б) Посебни изданија:

1. „Критичко издание на целокупните дела на Блаже Конески“, V и VI том, акад. Милан Ѓурчинов.
2. „Двојазично издание за творештвото на Ацо Караманов“, акад. Милан Ѓурчинов (изданието ќе го печати БАН, со финансиска поддршка од МАНУ).
3. Катица Ќулавкова „Критички методи и толкување на книжевноста“.
4. Витомир Митевски „Сенката на Крале Марко“, резултати од научно-истражувачкиот проект „Античката, византиската и македонската епска поезија“.
5. Jan Sokołowski, „Deminutiva w języku macedońskim i polskim“, резултат од проектот: „Македонски ~ полски. Граматичка конфронтација“, 10.
6. Зузана Тополињска, Марјан Марковиќ, „Семантичка деривација (врз примери на одбрани прасловенски корени)“.
7. „Лингвистички атлас на македонските дијалекти“ (според материјалите на ОЛА).
8. Ѓорѓи Поп-Атанасов, „Словенски ракописи од Македонија во странски ракописни збирки (X–XIX век)“, книга I, каталог.
9. Блаже Ристовски, „Македонски преродбенски процес во 19 век“, I том.
10. Блаже Ристовски, Александар Трајановски „Документи за врските на Охридската архиепископија со Русија и Руската православна црква (1625–1720) – Грамоти испраќани од Македонија и од дијецезата на Охридската архиепископија и пошироко во Русија и врските со Московската патријаршија од XVI до почетокот на XVIII век“ резултати од научноистражувачки проект .
11. Оливера Јашар-Настева, Избор од лингвистичките трудови.
12. Владимир Цветковски, „Етнолингвистички особености на турските лексички заемки во колоквијалниот македонски јазик во Битола“.
13. Милан Ѓурчинов, *Рускиџе џисаџели*, II издание (работен наслов).

2. Одделение за општествени науки

а) Периодични изданија:

1. „Прилози“ бр. XLVII-2 за 2016 година
2. „Прилози“ бр. XLVIII-1 за 2017 година
3. „Прилози“ бр. XLVIII-2 за 2017 година

б) Публикации од проектината соработка МАНУ– БАН:

1. Таки Фити и соработници, „Макроекономските ефекти на фискалната политика во Република Македонија“.

2. Гоце Петрески и соработници, „Патеките на транзиција: инвестициите, растот и економската соработка. Компаративна емпириска анализа на економската соработка меѓу Република Македонија и Република Бугарија“.

3. Вера Битракова Грозданова „Од паганство до христијанство – ритуал и уметност“.

4. Владо Камбовски, *Реформи во судството*. (проектна соработка помеѓу МАНУ и БАН).

5. Vlado Kambovski, *Development and Integration in South Eastern Europe*. (проектна соработка помеѓу МАНУ и БАН).

в) *Посебни изданија:*

1. Таки Фити, „Значењето на фискалната и монетарната политика за стабилизација на економиите“.

2. Иван Катарциев „Културната автономија на Пиринска Македонија 1944–1989 – чекорење во времето“.

3. „Историја на османлиската држава и цивилизација“, том I и II. Редакција: Екмеледин Ихсаноглу (изданието ќе биде отпечатено со средства од донации).

4. Вера Битракова Грозданова „Лихниди Дасаретија“.

5. Вера Битракова Грозданова „Антички релјефни камени споменици од Македонија – корпус“, резултати од научноистражувачки проект.

6. Гоце Петрески, „Економскиот раст, циклусите и кризите“, студија.

7. Гоце Петрески, „Принципи на економскиот развој“, том I.

8. Цветан Грозданов „Живописот на Св. Богородица (Св. Климент) и уметноста на Охридската архиепископија во XIII–XIV век“.

9. Цветан Грозданов „Уметноста и културата во XIX век во Западна Македонија“, Избрани дела, V том (издание на МАНУ и Матица Македонска).

10. Цветан Грозданов „Студии за охридскиот живопис“, Избрани дела, VI том (издание на МАНУ и Матица Македонска).

11. Владо Камбовски, „Правна реторика“.

12. Владо Камбовски „Филозофско-правни огледи“.

13. Владо Камбовски: „Судската независност, правото и правдата“.

14. Владо Камбовски, *Ефикасноста на судството како бийна компетенција на судските реформи* (научна и стручна расправа одржана во МАНУ на 30 ноември 2017).

15. Абдулменаф Беџети „Образованието во функција на економскиот раст со посебен осврт врз Република Македонија“, резултати од научноистражувачки проект.

16. Изет Зекири „Мобингот како фактор на стрес: истражување на состојбата кај вработените во полошкиот регион“, резултати од научноистражувачки проект.

17. Манол Пандевски, „Македонските национално-политички борби и востанија (1876-1912)“.

3. Одделение за медицински науки

а) *Периодични изданија:*

1. „Прилози“, XXXVIII-1 за 2017 година.
2. „Прилози“, XXXVIII-2 за 2017 година.
3. „Прилози“, XXXVIII-3 за 2017 година.

б) *Посебни изданија:*

1. Нада Поп Јорданова „Избрани дела“, I-IV.
  2. Нада Поп Јорданова „Музика и емоции“.
  3. Илија Филипче, „Хирургија на отоспонгиозата“.
  4. Момир Поленаковиќ „ИГА Нефропатијата, клиничко морфолошки истражувања“. Резултати од научноистражувачки проект.
  5. Ристо Брезјанин „Историја на здравствената култура на Македонија“.
- Уредник: акад. Момир Поленаковиќ.

4. Одделение за природно-математички и биотехнички науки

а) *Периодични изданија:*

1. „Прилози“ 38 (1) за 2017 година.
2. „Прилози“ 38 (2) за 2017 година

б) *Посебни изданија:*

1. Зборник на трудови од ученички конференции од македонски и бугарски ученици, проект МАНУ-БАН (акад. Дончо Димовски)
2. Бојан Шоптрајанов „Собрани трудови“, по повод 80 години од неговото раѓање.
3. Бојан Шоптрајанов, „Хемиска термодинамика“, монографија.
4. Б. Шоптрајанов, Г. Јовановски, В. Петрушевски „Термини од областа на физичката хемија“.

5. Одделение за технички науки

а) *Периодични изданија:*

1. „Прилози“, XXXVI/1-2 за 2015 година.
2. „Прилози“, XXXVII/1-2 за 2016 година.
3. „Прилози“, XXXVIII/1-2 за 2017 година.

б) *Посебни изданија:*

1. Алајдин Абази „Избрани трудови“.

6. Одделение за уметност

а) *Периодични изданија:*

1. „МАНУскрипт“, бр. III/1-2 за 2017 година

б) *Посебни изданија:*

1. Васко Ташковски „Акварели“, монографија.
2. Митко Маџунков „Белешки“.

3. Вилијам Шекспир „Магбет“, препев од акад. Богомил Ѓузел.
  4. Вилијам Шекспир „Кралот Лир“, препев од акад. Богомил Ѓузел.
  5. Луан Старова „Балканска сага (1992-2017)“, со приказ за книгите објавени на 20 јазици.
  6. Луан Старова „Генералот и пеперугата“.
  7. Радован Павловски, „Железна Река“, монографија.
  8. Радован Павловски, „Мојата ѕвезда“.
  9. Јелена Лужина, „Хронологија на животот и творештвото на Коле Чашуле“.
- Резултати од научноистражувачки проект.
10. Матеја Матевски, „Поезија“.
  11. Матеја Матевски, „Денови и книги“, критики, огледи и записи.
  12. Томе Серафимовски, „Животопис“.
  13. Георги Константиновски, „Мегаструктури“, монографија.
  14. „Поети-академици“ (на албански јазик). Препев од македонски на албански јазик Ресул Шабани.

1. Истражувачки центар за генетско инженерство и биотехнологија „Георги Д. Ефремов“

а) *Периодични изданија:*

1. “Balcan Journal of Medical Genetics”, Vol. 20 (1), 2017.
2. “Balcan Journal of Medical Genetics”, Vol. 21 (2), 2017.

б) *Посебно издание:*

1. Зборник на трудови од одржаните пет конференции на ретките болести во Југоисточна Европа во МАНУ (на англиски јазик), со финансиска поддршка од ИЦГИБ.

2. Лексикографски центар

а) *Посебни изданија:*

Во рамките на проектот „Македонска научна и стручна терминологија“ се планира да се објават два терминолошки речници:

1. Александар Димовски „Терминолошки речник од областа на генетиката“.
2. Јован Таковски „Терминолошки речник од областа на теологијата“.

Во рамките на макропроектот „Историја на културата на почвата на Македонија“ се планира да се објават следните осум книги:

1. „Епоха Димитар Миладинов“ (кн. 29 и 30),
2. „Епоха Крсте П. Мисирков и Коста С. Рацин“ (кн. 31) и
3. „Епоха Блаже Конески“ (кн. 32, 33, 34, 35 и 36).

Во текот на 2017 година ќе продолжи дополнување, рекапитулација и резиме на културните области според предвидената систематизација на макропроектот во 20 томови и доколку се обезбедат доволни финансиски средства, истите ќе се подготват за печат и ќе се објават.

3. Истражувачки центар за ареална лингвистика „Божидар Видоески“

а) Посебни изданија:

1. З. Тополињска, М. Марковиќ, „50 години на лингвистиката во МАНУ“, студија до 30 стр.

2. Статусот на модалната морфема **би** во македонскиот јазик и нејзините функционални еквиваленти во другите словенски и несловенски јазици (*Морфосинтаксички сџурши, IV*), во рамките на проектот „Местото на македонскиот јазик во словенскиот и балканскиот лингвистички свет“.

3. I. Sawicka, A. Cychnerska: *Miejsce fonetyki macedońskiej w ramach słowiańskiego i bałkańskiego świata językowego* (Местото на македонската фонетика во рамките на словенскиот и балканскиот јазичен ареал) .

4. Марјан Марковиќ, „Просторните релации во македонскиот јазик (во балкански контекст)“.

4. Истражувачки центар за културно наследство

а) Периодично издание:

1. „Monumenta“ бр. II за 2017 година.

б) Посебни изданија:

1. Цветан Грозданов, Сашо Цветковски „Сто портрети на св. Климент“, по повод 1100 години од упокојувањето на св. Климент.

2. Каталог за Изложба, во врска со истражувањата на проектот „Уметноста во 19 век – Дебарската и Самоковската школа“, во рамките на меѓународната соработка МАНУ-БАН.

3. Публикација за Свечено одбележување на 750 години од настанувањето на иконата св. Ѓорѓи во Струга (1267 г.).

ДРУГИ ИЗДАНИЈА НА МАНУ:

1. Пристапни предавања, прилози и библиографија на новите членови на Македонската академија на науките и уметностите, кн. XVIII.

2. Пристапни предавања, прилози и библиографија на новите членови на Македонската академија на науките и уметностите, кн. XIX.

2. Летопис на Македонската академија на науките и уметностите, 2016.

3. Билтен на Македонската академија на науките и уметностите:

– XLII/1-2 за 2015 година.

– XLIII/1-2 за 2016 година.

4. Споменици:

– акад. Томе Бошевски (31 октомври 2015 година)

– акад. Томе Серафимовски (3 март 2016 година)

– акад. Глигор Чемерски (2 април 2016 година)

5. Каталози за изложби.

6. Едиција „Предавања“.

IV. ФОНДОВИ НА МАНУ

1. ФОНДАЦИЈА „ТРИФУН КОСТОВСКИ“

Во согласност со одлуките на Управниот одбор на Фондацијата „Трифун Костовски“, во текот на 2017 година ќе продолжи реализацијата на Програмата на Фондацијата, и тоа:

И. Издавачка дејност

1. Избор од поезијата на Влада Урошевиќ, на руски јазик;
2. Радомир Ивановиќ „Обнављање лепоте – книжевне студии и огледи“.
3. Пригодна публикација во чест на акад. Боро Митриќески по повод 90 години од неговото раѓање и 70 години творештво.

ИИ. Едиција: филмски портрети на академици

Продолжување со снимање филмски портрети на академици.

ИИИ. Промоции

Ќе се врши промоција на изданијата објавени со средства на Фондацијата.

ИВ. Одбележување јубилеи

На 12 мај 2017 година, со повеќе активности, ќе биде одбележана годишнината од основањето на Фондацијата.

В. Тековни активности

Во текот на годината, Фондацијата ќе учествува во издавање на книжевни изданија и во изработка на ликовни дела.

2. ФОНД „11 МАРТ 1943“

На 11 март 2017 година ќе се положи свежо цвеќе на споменикот на жртвите од холокаустот на Евреите.

V. МЕЃУАКАДЕМИСКА СОРАБОТКА И СОРАБОТКА СО ДРУГИ НАУЧНИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ

Во текот на 2017 година, ќе се посвети посебно внимание на меѓународната соработка на МАНУ со странските академии на науките и уметностите, со научните друштва и со други научни институции. МАНУ има воспоставено соработка со повеќе од 30 странски академии и научни друштва. МАНУ е редовен член на Асоцијацијата на европските академии (ALEA), на Европската академија на науките и уметностите (EASA), на Меѓународната унија на академии (UAI), на Медитеранската академија, на Меѓуакадемскиот панел (IAP), на Меѓуакадемскиот совет за наука (ICSU) и на Меѓуакадемскиот совет на Југоисточна Европа.

Во 2017 година ќе продолжи интензивната соработка со академиите од соседните земји. Со Бугарската академија на науките ќе отпочне реализацијата на дваесеттина нови проекти, со Српската академија на науките и уметностите ќе продолжи реализацијата на веќе усвоената програма за проектна соработка, а селектирани се и тематски целини за проектната соработка со Косовската академија на науките и уметностите и со Албанската академија на науките.

Во текот на годината ќе продолжи и редовната соработка со Научното друштво од Берлин „Лајбниц“, соработката со Националната академија на науките на Германија - Леополдина, со Француската академија на науките и со академиите на Југоисточна Европа во рамките на т.н. Берлински процес (Joint Science Conference of the Berlin/Process/Western Balkans Process), итн.

VI. СТРУЧНИ ЕДИНИЦИ И СЕКРЕТАРИЈАТ

1. БИБЛИОТЕКА

Програмата за работа на Библиотеката ги дефинира задачите и целите што треба да се остварат во текот на годината, а се подготвува во согласност со Правилникот за организација и работа на Библиотеката.

Набавката на публикации за збогатување и комплетирање на фондот останува како главна дејност на Библиотеката и во 2017 година. Публикациите ќе се набавуваат по пат на размена, подароци и извесен број со купување, во зависност од финансиските можности.

Како приоритетни публикации и понатаму ќе се сметаат странските списанија, енциклопедии и речници, зборници од научни и уметнички собири, како и други значајни изданија од разни области на науката, културата и уметноста. Во 2017 година ќе заврши комплетирањето на *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae* (LIMC) со набавката на Индексите 1. и 2. издадени во 2009 година. Ќе продолжи и комплетирањето на *Православната енциклопедија*, издадена во Москва од Руската православна црква, со набавка на томовите 26-43. Досега се издадени 43 тома од ова исклучително издание, а се предвидува целиот проект да изнесува 60 тома. Публикациите ќе се набавуваат по предлог на одделенијата на Академијата или на Библиотеката, а со претходна согласност на Библиотечниот одбор и секако во рамките на финансиските можности. Извесен број на публикации ќе бидат набавени од средствата на одделни проекти за нивни потреби.

Библиотеката ќе има обезбеден пристап до електронската база EBSCO преку активното членство во конзорциумот МЕБ (Македонски електронски библиотеки). Исто така, и во 2017 година Библиотеката ќе има пристап до базата National DAF & MathSciNet на Американското математичко друштво преку плаќање на својот дел од членарината.

Во заемната каталожна база COBIB.MK ќе се внесат околу 800 нови книги. Ќе се евидентираат околу 700 свески на списанија и околу 2.000 броеви на весници и неделници. Редовно ќе се следат активностите на членовите на Академијата и ќе се дополнуваат нивните тековни библиографии.

Стручното усовршување на вработените ќе продолжи да биде еден од приоритетите на Библиотеката. Во 2017 година се очекува комплетно преминување на COBISS.3 којшто претставува посовршена и најнова верзија на библиотечниот софтвер COBISS. За таа цел вработените во Библиотеката ќе ги посетуваат стручните курсеви за обука во COBISS.3 што ќе ги организира НУБ-Скопје. Секако вработените ќе учествуваат и на разни други стручните семинари и информативни предавања што се организираат во НУБ-Скопје и при Библиотечарското здружение на Македонија

Библиотеката ќе продолжи со испраќање на изданијата на МАНУ до институциите во земјата и во странство со кои се разменуваат публикации. Ќе се испратат изданијата на Академијата објавени во 2016 година и изданијата за 2017 што ќе ги добие Библиотеката за размена.

Во текот на годината, како и досега, ќе се обезбедуваат разни библиотечни и библиографски информации за кои ќе има барања од Академијата, академиците и другите корисници во Библиотеката и надвор од неа (барања од разни научни и јавни институции, колеги и др. странки).

Во 2017 година Академијата одбележува 50 години од формирањето. Библиотеката ќе учествува во подготовките за прославата и секако во одредени периоди ќе биде во ситуација своите редовни активности да ги прилагоди кон потребите на организацијата на свечените настани.

2. АРХИВ

Архивот на МАНУ како стручна единица за прибирање, обработка, чување и заштита на архивските материјали значајни за Академијата и за македонската култура, историја, наука и уметност својата програма за работа во 2017 година ќе ја насочи во обезбедување услови за подобро функционирање. Архивот ќе продолжи да работи во насоката трасирана во последните години а тоа е приоритетот на сите светски архиви – дигиталното зачувување и презентирање на архивските материјали. Имајќи го предвид обемот на архивските материјали депонирани во Архивот на МАНУ и неговата кадровска бројност која е далеку под минимумот неопходен за нормално функционирање во сегашните услови, конкретните активности во сферата на зачувување во дигитален облик на делови од архивските фондови ќе се одвиваат по принципот на побарување од корисниците со приоритет на постарите архивски материјали.

- Натамошно збогатување на постојните и формирање на нови архивски фондови.

- Продолжување со збогатување на збирката старословенски ракописи од Македонија во дигитален облик.

- Продолжување со процесот на зачувување во дигитален облик на фондот „Бранислав Русик“ со помош на студентите на Институтот за етнологија и антропологија на Природно–математичкиот факултет во Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“.

- Зачувување во дигитален облик на фондот „Григор Прличев“.

- Продолжување со обработка на фондот „Вера Стојчевска – Антиќ“.

- Започнување со ревизија на фондот „Лазар Колишевски“.

- Продолжување на започнатиот процес на збогатување на интернет страницата на МАНУ со избор на содржини од архивските фондови и збирки. Со тоа интернет страницата на МАНУ во делот за Архивот ја презема улогата на архивски билтен и каталог.

- Продолжување на пренесувањето во дигитален облик на прегледите на архивските фондови и збирки.

- Реставрација и конзервација на документи, ракописи, списанија и книги со приоритет на стари и ретки имајќи ја предвид нивната материјална состојба.

- Топографска обработка на архивските фондови.

- Фотодокументирање на настани во Академијата.

- Изработка на фотографии на членовите на Академијата за интернет страницата на МАНУ и за јубилејното издание по повод 50 години од основањето на Академијата.

- Продолжување со праксата за одржување на часови вежби во Архивот на МАНУ на студентите од студиската програма Историја со архивистика на Филозофскиот факултет – Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

- Архивот активно ќе се вклучи во активностите по повод 50 години од основањето на Академијата со подготовка на посебни изданија, филм, фотографии и изложби на уметнички дела, изданија на МАНУ и документи како во Скопје така и во рамките на уметничката визита на МАНУ во куќата „Уранија“ – Охрид.

3. СЕКРЕТАРИЈАТ НА АКАДЕМИЈАТА

Во 2017 година вработените во Секретаријатот на Академијата ќе бидат ангажирани во остварувањето на задачите на Академијата предвидени со Програмата за работа, како и на реализација на одлуките и заклучоците на органите и телата на Академијата.

Во 2017 година вработените ќе бидат ангажирани во изготвувањето на текстовите на Статутот на МАНУ во согласност со усвоените заклучоци од Собранието на МАНУ; текстовите на правилниците заради усогласување со Законот и Статутот на МАНУ и со другите законски прописи.

Тие ќе се ангажираат во: административно-техничкото подготвување на научноистражувачките и уметничките проекти; извршувањето на материјално-финансиските работи; изготвувањето договори со раководителите за финансирање на научноистражувачките и уметничките проекти; изготвување договори со соработниците на проектите; подготовките, организацијата и реализацијата на научните и свечените собири, изложбите и другите научни и уметнички манифестации; техничка и компјутерска подготовка на изданијата за печат, лектура, коректура и спроведување на заклучоците на Издавачкиот совет; подготовка на материјали за воспоставување и реализација на соработката со странски академии на науките; спроведувањето на постапката за јавните набавки, во согласност со Законот за јавни набавки.

Во текот на годината вработените ќе бидат ангажирани во подготвувањето на: Извештајот за работата на МАНУ во 2016 година и Програмата за работа на МАНУ во 2017 година; годишните сметки на МАНУ за 2016 година и финансиските планови за 2017 година и на тековните одлуки и заклучоци.

Вработените во Секретаријатот ќе ги вршат и работите околу подготвување на седниците на Собранието, Претседателството, одделенијата, Извршниот одбор на Претседателството, работните тела на Академијата и спроведувањето на донесените одлуки и заклучоци, подготвувањето на билтените на Академијата и други административни, технички и помошни работи.

Вработените ќе ги вршат и административно-техничките работи на Фондот за научни и уметнички дејности, на Фондацијата „Трифун Костовски“ и на Фондот „11 март 1943“.

ПРЕТСЕДАТЕЛ,

акад. Таки Фити

СОДРЖИНА

	Стр.
ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА МАКЕДОНСКАТА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ ВО 2017 ГОДИНА	1
I. АКТИВНОСТИ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ФУНКЦИИТЕ НА АКАДЕМИЈАТА	1
II. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	3
II.1. Табеларен преглед на проектите што ќе се финансираат од Фондот за научни и уметнички дејности на МАНУ во 2017 година	4
II.2. Табеларен преглед на проектите што ќе се реализираат во рамките на меѓународната проектна соработка со Српската академија на науките и уметностите во 2017 година	7
II.3. Табеларен преглед на проектите што ќе се финансираат од странски и домашни извори во 2017 година	9
II.5. Научни собири и други јавни приредби	11
III. ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ	18
IV. ФОНДОВИ НА МАНУ	24
V. МЕЃУАКАДЕМИСКА СОРАБОТКА И СОРАБОТКА СО ДРУГИ НАУЧНИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ	25
VI. СТРУЧНИ ЕДИНИЦИ И СЕКРЕТАРИЈАТ.....	26

МАКЕДОНСКА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ

НАЦРТ-ПРОГРАМА

**ЗА РАБОТА НА МАКЕДОНСКАТА АКАДЕМИЈА
НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ ВО 2017 ГОДИНА**

Скопје, февруари 2017 година